

Sygn. akt V AGz 79/20

POSTANOWIENIE

Dnia 15 kwietnia 2020 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach, V Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Dariusz Chrapoński (spr)
Sędziowie:	SA Olga Gornowicz-Owczarek SA Wiesława Namirska

po rozpoznaniu w dniu 15 kwietnia 2020 r. w Katowicach

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w Z.

przeciwko A. N.

o zapłatę

na skutek zażalenia powódki

na postanowienie Sądu Okręgowego w Gliwicach

z dnia 21 stycznia 2020 r., sygn. akt X GC 465/19

postanawia:

1. oddalić zażalenie;
2. pozostawić rozstrzygnięcie o kosztach postępowania zażaleniowego w orzeczeniu kończącym postępowanie.

SSA Wiesława Namirska SSA Dariusz Chrapoński SSA Olga Gornowicz-Owczarek

Sygn. akt V AGz 79/20

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy w Gliwicach wstrzymał wykonalność nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla przez ten Sąd w dniu 28 czerwca 2019 r. (sygn. akt X GNc 288/19).

Sąd Okręgowy wskazał, że zgodnie z art. 492 § 3 k.p.c. nakaz zapłaty wydany na podstawie weksla staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia, lecz w razie wniesienia przez pozwanego zarzutów od tego orzeczenia na jego wniosek sąd może wstrzymać jego wykonanie. Wstrzymanie wykonalności możliwe jest jedynie w sytuacjach usprawiedliwionych charakterem zgłoszonych zarzutów. Pozwany w takiej sytuacji winien wykazać w treści zarzutów od nakazu zapłaty takie okoliczności faktyczne, które wystarczają do wyrażenia oceny, że nakaz zapłaty

został wydany niezasadnie i będzie uchylony, albo też takich okoliczności z których jednoznacznie wynika, że na skutek wykonania nakazu pozwanemu zostanie wyrządzona niepowetowana szkoda, wyrażająca się uszczerbkiem majątkowym, którego nie będzie w stanie zrekompensować w razie uchylecia nakazu zapłaty i oddalenia powództwa.

W ocenie Sądu Okręgowego pozwany przedstawił w zarzutach twierdzenia, które poddają w wątpliwość zasadność wydania nakazu zapłaty. W szczególności pozwany podniósł zarzuty dotyczące nieważności wielostronnej umowy o przejęciu zobowiązań z dnia 6 czerwca 2017 r., której zabezpieczeniem był weksel poręczony przez pozwanego oraz braku uchwały walnego zgromadzenia akcjonariuszy w przedmiocie zgody na zawarcie umowy. Nie rozstrzygając kwestii słuszności twierdzeń pozwanego w tym zakresie, gdyż będą one przedmiotem postępowania rozpoznawczego, to jednak są one na tyle doniosłe, że stanowią podstawę wstrzymania wykonania nakazu zapłaty.

W zażaleniu powódka zarzuciła naruszenie:

1. art. 233 § 1 k.p.c. poprzez przyjęcie, że zarzut braku biernej legitymacji uprawnia do uwzględnienia wniosku o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty w sytuacji nie uwzględnienia stanowiska powódki do tego stanowiska pozwanego w piśmie procesowym z dnia 20 grudnia 2019 r. oraz poprzez wprowadzenie z materiału dowodowego wniosków z niego niewynikających, sprzecznych z treścią dowodów oraz stanowiących wynik błędnego rozumowania i wnioskowania;
2. art. 493 § 3 k.p.c. poprzez jego błędne zastosowanie w sytuacji braku przesłanek do uwzględnienia wniosku pozwanego o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Wskazując na te zarzuty powódka wniosła o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i zasądzenie kosztów postępowania odwoławczego.

Pozwany wniosł o oddalenie zażalenia i zasądzenie kosztów postępowania drugoinstancyjnego.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Zażalenie podlegało oddaleniu z następujących przyczyn.

W pierwszej kolejności dla przejrzystości dalszych wywodów należało nakreślić stan prawny jaki ma zastosowanie do niniejszego zażalenia. Pozew w niniejszej sprawie został wniesiony do sądu w dniu 13 czerwca 2019 r. i sprawa toczy się w postępowaniu nakazowym, w którym w dniu 28 czerwca 2019 r. doszło do wydania nakazu zapłaty na podstawie weksla, zasądzającego od pozwanego na rzecz powódki kwoty 1.000.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 30 czerwca 2018 r. i kosztami procesu w wysokości 19.717 zł. Na mocy zatem art. 11 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2019 r., poz. 1469) sprawy wszczęte przed dniem w życie tej ustawy rozpoznawane w postępowaniu nakazowym do czasu zakończenia postępowania w danej instancji podlegają rozpoznaniu zgodnie z przepisami, w brzmieniu dotychczasowym. Jako że przedmiotowe postępowanie znajduje się w stadium pierwszoinstancyjnym, miarodajnym dla oceny zażalenia będą miały przepisy Kodeksu postępowania cywilnego o treści obowiązującej sprzed wskazanej powyżej nowelizacji z dnia 4 lipca 2019 r.

Punktem wyjścia do analizy zasadności zażalenia powódki jest poprawna wykładnia art. 492 § 3 zdanie drugie k.p.c., który stanowi, że w razie wniesienia zarzutów od nakazu zapłaty wydanego m. in. na podstawie weksla sąd może na wniosek pozwanego wstrzymać wykonanie takiego nakazu. Treść tego przepisu przesądza jednoznaczny wniosek, że samo wniesienie zarzutów od nakazu zapłaty nie wpływa na wykonalność nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla. Jak wynika bowiem z art. 492 § 3 zdanie pierwsze k.p.c. taki nakaz staje się natychmiast wykonalny po upływie terminu do zaspokojenia roszczenia. Tym samym nieprawomocny nakaz zapłaty jest orzeczeniem podlegającym natychmiastowej wykonalności i z tego względu poczytuje się go jako tytuł egzekucyjny w ujęciu art. 777 § 1 pkt 1 k.p.c. Należy go więc w analogiczny sposób traktować jak nieprawomocny wyrok, któremu została nadana klauzula wykonalności na podstawie art. 333 k.p.c. Dla oceny zasadności wniosku pozwanego o wstrzymanie wykonania

nakazu zapłaty na podstawie weksla istotne jest stwierdzenie, że art. 492 § 3 zdanie drugie k.p.c. nie zawiera żadnych kryteriów w tym zakresie. Nie oznacza to wszakże, że uwzględnienie wniosku o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty następuje niejako automatycznie na podstawie bliżej niekreślonej uznaniowości. Wobec niedookreślenia przesłanek umożliwiających wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty uprawnionym w takiej sytuacji jest sięgnięcie na podstawie art. 353² k.p.c. do analogicznego zastosowania tych przepisów, które regulują zbliżone sytuacje procesowe – zawieszenia rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego (art. 346 § 1 k.p.c.) oraz odmowy nadania wyrokowi rygoru natychmiastowej wykonalności (art. 335 § 1 zdanie pierwsze k.p.c.).

Odpowiednie stosowanie pierwszego z tych przepisów daje możliwość wstrzymania wykonania nakazu zapłaty w razie powzięcia wątpliwości co do zasadności zaskarżonego nakazu, która może odnosić się do merytorycznej sfery powództwa lub dopuszczalności wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym. Z kolei odpowiednie stosowanie drugiego z wymienionych przepisów uprawnia do wstrzymania wykonania nakazu zapłaty w razie uznania, że jego wykonanie mogłoby wyrządzić pozwanemu niepowetowaną szkodę. Przez to pojęcie rozumieć winno się nie tylko przypadek, gdy nie będzie miał on możliwości zwrotu wyegzekwowanego przez powoda świadczenia w razie uchylecia nakazu zapłaty i oddalenia powództwa. Chodzi tutaj o każdą sytuację w której zachodzi możliwość powstania uszczerbku majątkowego lub osobistego na skutek wyegzekwowania zasądzonej nakazem zapłaty wierzytelności, którego nie będzie można zrekompensować nawet wtedy, gdyby w razie oddalenia powództwa powód dokonał zwrotu pozwanemu pobranego od dnia świadczenia.

Jak już powiedziano wcześniej, wstrzymanie nakazu zapłaty następuje na wniosek pozwanego zgłoszony w zarzutach od nakazu zapłaty, który tym samym jest zobowiązany do wskazania na jego poparcie takich okoliczności faktycznych, które wywołują wątpliwości co do zasadności wydanego nakazu zapłaty lub dają podstawę do przypuszczenia, że na skutek wykonania nakazu zapłaty zostanie wyrządzona pozwanemu niepowetowana szkoda. Równocześnie wskazane tutaj przesłanki wstrzymania wykonania nakazu zapłaty winny zostać przez pozwanego uprawdopodobnione, jak to ma miejsce w przypadku rygoru natychmiastowej wykonalności wyroku zaocznego (art. 346 § 1 k.p.c.). Również art. 335 § 1 k.p.c. nie nakazuje pozwanemu udowodnienie powstania niepowetowanej szkody, ale jedynie wykazania okoliczności, które uzasadniają przypuszczenie, że taki skutek może nastąpić w rezultacie wykonania nakazu zapłaty.

Przekładając powyższe wywody na grunt niniejszej sprawy przypomnienia wymaga, że podstawą powództwa był weksel własny in blanco, wystawiony przez pozwanego tytułem zabezpieczenia roszczeń określonych w § 2 i 3 umowy zawartej w dniu 6 czerwca 2017 r. umowy o przejęciu zobowiązań niepieniężnych i pieniężnych wynikających z zawartej pomiędzy powodem o (...) Sp. z o.o. w K. umowy najmu z dnia 31 października 2016 r. Pozwany przyjął na siebie solidarną odpowiedzialność za zobowiązania (...) Sp. z o.o. z tytułu kar umownych do kwoty 1.000.000 € wraz z (...) S.A. W deklaracji wekslowej pozwany upoważnił powódkę do wypełnienia złożonego przez siebie na kwotę nie wyższą niż 1.000.000 € w razie nieuregulowania zobowiązań określonych w § 2 i 3 umowy z dnia 6 czerwca 2017 r. W związku z faktem braku spłaty zadłużenia powódka wypełniła weksel na kwotę w/w kwotę, wzywając pozwanego do jego uregulowania. Tytułem części kary umownej powódka dochodzi w niniejszym postępowaniu jedynie kwoty 1.000.000 zł. W zarzutach od nakazu zapłaty pozwany domagał się jego uchylecia i oddalenia powództwa. Podniósł brak legitymacji procesowej, podnosząc zarzut nieważności umowy z dnia 6 czerwca 2017 r. z uwagi na naruszenie art. 210 k.s.h. co do reprezentacji jednej ze stron tej umowy – (...) S.A. Wskazał również na naruszenie art. 15 § 1 k.s.h., który wymaga zgody walnego zgromadzenia do zawarcia z członkiem zarządu m. in. umowy poręczenia, w tym także do poręczenia wekslowego. Pozwany wskazał w kontekście tych zarzutów, że był członkiem zarządu (...) S.A. Ponadto pozwany wskazał na nieskuteczność wezwania do wykupu weksla z dnia 20 czerwca 2018 r., które zostało dokonane przez pełnomocnika procesowego, który nie wykazał należytego umocowania. Pozwany podniósł także brak podstaw do naliczania kary umownej, siłą wyższą, w końcu również domagał się miarkowania kary umownej. Pozwany nadto wniósł o wstrzymanie wykonania nakazu zapłaty.

Mając na względzie treść zarzutów pozwanego wskazać należy, że kwestionuje on zasadność powództwa, a tym samym podstawy do wypełnienia weksla in blanco. To stanowiło też podstawę wniosku o wstrzymanie wykonalności nakazu

zapłaty i kwestię tę uwypuklił pozwany w piśmie z dnia 27 listopada 2019 r., w którym domagał się przyspieszenia rozpoznania przedmiotowego wniosku.

W ocenie Sądu Apelacyjnego wnioski o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty zasługuje na uwzględnienie z uwagi na uprawdopodobnienie przez pozwanego okoliczności uzasadniających niezasadność powództwa. Wymaga oczywiście wyraźnego zastrzeżenia, że nie jest to stanowcza ocena, gdyż taką dokona sąd w orzeczeniu kończącym postępowanie – po przeprowadzeniu postępowania dowodowego, którego wyniku na tym etapie postępowania nie sposób przesądzać. Istotna jest na tym etapie postępowania – na potrzeby rozpoznania omawianego wniosku – argumentacja pozwanego i okoliczności, na które się powołał, a którymi zmierza wykazać bezpodstawność wypełnienia weksla w świetle treści łączącego go z pozwaną stosunku spornego. Wniosek o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty należałoby oddalić, gdyby możliwym było już a w chwili obecnej przyjęcie bezzasadności twierdzeń pozwanego. Tak wszakże nie jest, gdyż zarzuty zawierają szczegółowe uzasadnienie oraz dowody na ich potwierdzenie, których bezzasadności w chwili obecnej nie sposób przyjąć.

Nie ma racji powódka zarzucając, że Sąd pierwszej instancji nie odniósł się do jej pisma procesowego z dnia 20 grudnia 2019 r. Istotnie powódka w tym piśmie zawarła polemikę z treścią zarzutów pozwanego od nakazu zapłaty, zawierając w nim stosowane wnioski dowodowe. Odniesienie się jednak do niego na tym etapie postępowania wiązałoby się niejako już z oceną sprawy, a to jest niemożliwe bez przeprowadzenia postępowania dowodowego. Nie mniej jednak można powiedzieć, że nie mogło ono stanowić podstawy do oddalenia wniosku o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty, gdyż nie zostały w nim w sposób oczywisty – bez przeprowadzenia dowodów – zakwestionowane tezy zawarte w zarzutach pozwanego. Dodać można, że z kolei pozwany pismem procesowym z dnia 23 stycznia 2020 r. odniósł się do twierdzeń powódki. Treść stanowisk obu stron procesu zawartych w dotychczasowych pismach wskazuje na skomplikowany charakter sprawy, co dodatkowo przemawia za uwzględnieniem wniosku o wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty. Z tych względów nie można podzielić zarzutów naruszenia wskazanych w zażaleniu przepisów prawa procesowego.

Bezprzedmiotowa dla oceny zażalenia jest kwestia związana z wydaniem przez Sąd Okręgowy postanowienia z dnia 4 grudnia 2019 r., na mocy którego oddalono wniosek pozwanego o wstrzymanie nakazu zapłaty. Pozwany wniósł zażalenie na to postanowienie, a Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 21 stycznia 2020 r. uchylił to postanowienie, eliminując je tym samym z obrotu prawnego. Nie podlega ono zatem ocenie przez Sąd Apelacyjny w ramach niniejszego zażalenia.

Na marginesie można poczynić uwagę, że wstrzymanie wykonalności nakazu zapłaty wydanego na podstawie weksla nie pozbawia go przymiotu tytułu zabezpieczenia na podstawie art. 492 § 1 k.p.c., a to z kolei wpływa na ochronę praw powódki do zakończenia postępowania w niniejszej sprawie.

Mając na względzie te okoliczności na podstawie art. 385 w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzeczono jak na wstępie.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c.

SSA Wiesława Namirska SSA Dariusz Chrapoński SSA Olga Gornowicz-Owczarek